

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 ft. Egy szám — „5”

Előfizetési pénz minden közlemény, főpénz, VECSEY-kéz, földrajzi és szerkesztőségi bementre küldendő.

Előfizetheti helyben: TELEGD K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a szerkesztőségben. Egyébütt a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Ötásztos peltisórt 5 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szintén több ízbeni hirdetések, alku szerint a legolcsóbb arert.

Belyegdű: minden beiktatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tár”-ban megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bementtelennél beküldött köziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyazintén köziratok nem adának vissza.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

DEBRECZEN

czímű politikai és közgazdasági lap

XIII-ik évfolyamára.

E lap fenállása óta nehéz idők vonultak el a magyar nemzet felett.

A mit az osztrák hatalom három századot meghaladó idő alatt sem fégyverrel, sem a bitó és hóhér bárdok rémítésével, sem Magyarország több befolyásos egyéneknek különböző utakon megvesztegetésével nem volt képes elérni, most ezen rövid 13 év leforgása után már oda jutottunk, hogy magyarok, egyedül magyarokkal állva szemközt, Magyarország az eddig annyira gyűlölt ösztrádalom eszméjének, mintegy kényszerítve van kiszolgáltatni vért és vagyonát.

Most már ott állunk, hogy a mit évszázadokon keresztül fégyveres erőhatalom sem volt képes kicikarni, Magyarország képviselőtestületének többsége e rövid 13 év alatt önként mondott le a magyar államiság attributumairól, nem tartván meg egyebet a látszatnál, mely alatt az alkotmányosító játszó alkuszereg végkielégítést élvezti.

Most már ott állunk, hogy hazánk államiságáért nem is a magyar alkotmányt mindig megsemmisíteni törekvő osztrákokkal kell közvetlenül harcolnunk, hanem saját testvéreinkkel, magyarokkal, kik a corruptió romboló hatása alatt kenyérharcot vivnak a Magyarország önállóságára, függetlenségére törekvők ellenében.

E kenyérharcb. — mely a corruptiónak élető dajkája — emberek, és pedig addig köztisztelőben álló emberek önfentartási tekintetből áldozták fel politikai meggyőződésüket, hírlapírók, kik azelőtt a magyar államiság fenntartásáért lobogtatták a zászlót, könnyű megcélhétésért csatlósokká szegődtek.

A „Debreczen” — habár szegényen — megmaradt régi elvei mellett, soha sem volt egy urnak sem szolgálója, folytonosan egy eszméért, egy célért küzdött, Magyarország önállóságáért, függetlenségéért, s e mellett fog küzdeni emyedetlenül mindaddig, míg a kitűzött célt Magyarország elnem éri.

Egy küzdelmes évnék nézünk elébe, melynek leforgása alatt nemzetünknek joga lesz a képviselők megválasztása alkalmával nyilatkozni, hogy a mostani kormányzati közösgyes rendszert az országra nézve jónak tartja-e? Mi azt hisszük, hogy a magyar nép már eddig eléggé megbűnhötte a multat s jövendő, és nyilatkozni fog Magyarország önállósága mellett.

Hogy jövő évben a „Debreczen”-nek elég tere legyen a küzdelmekben részt venni, hogy a hirdetési rovat megtartása mellett olvasóink igényeinek is megfelelhessenek.

sünk — habár évi tetemes költség-gel is — a mai naptól fogva a „Debreczen”-t a most kibocsátott alakban nagyságban adandjuk minden díj felemelés nélkül, azon reményben, hogy az olvasó közönség s kiválólag pártunk tagjai pártolással fogják segídezket nyújtani az ez által megsaporodott kiadásaink elviselésére.

A „DEBRECZEN” előfizetési ára:

Egész évre . . . 10 ft
Fél évre . . . 5 ft
Negyed évre . . . 2 ft 50 kr.

Hirdetések a legjutányosabb áron vétetnek fel.

Előfizetheti helyben a szerkesztőségben, Telegd K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésben. Egyébütt a postahivatalok útján.

Debreczen, 1880. decz. 24-én.

Debreczen, december 30.

A csapások alatt is, melyekkel Magyarország az elemek és embe rek által mintegy versenyezve sújtatik, van még is e szerencsétlen országnak egy egy kis öröme, mit akkor érez, ha az alkotmányos képviselőház szünetel, s az ott felállított szavazógép nem működik.

Memyre megváltozik és megromlik a rozg kormányzat miatt egy rövid évtized alatt is az alkotmányról fogalom.

Hajdan is voltak a magyar nemzetnek száz meg száz sérelmei, és pedig szemben a magyar nemzet alaptörvényeit, s a megkötött szerződést ignoráló koronával, s várva várta az országgyűlés megnyitását, melytől sérelmei orvosolhatatlan méltán remélte, már ma — habár sérelmei megsokszorozódtak is — a korona ellen nincs panaszja, hanem az ellen a képviselőház ellen van, melynek épen a sérelmeket orvosolni volna hivatása, és mit tesz a képviselőház, ha össze van ülve? a helyett, hogy az ország jólétére célzó törvények megalkotásán törné a fejét, egyedül csak a terhek emelésére fordítja minden tehetségét, a kormány kívülről naponként csinálja az adósságot, s belülről szavazógépe, — az országgyűlés többsége — naponként szavazza meg az adófel-emelést, és az újabbul újabb adókat, ezért örül a magyar nép ha képviselőtestülete — habár csak kis időre is — szünetel, mert biztosítva van, hogy a szünet alatt nem lesz megszavazva semmiféle újabb teher.

Hitét veszteszte a magyar nép a képviselőházban, s ennek nem a magyar nép az oka, hanem azon képviselők, kik megválasztásuk előtt programjukban a nép jólétét tüzték ki hivatásuk feladatául s midőn elnyert mandátumokkal az országgyűlésre mentek, egy kecségető jövő reményében beállottak szavazógép-űnek, hogy ott nem a nép jólétén, hanem annak megromlására működjenek.

Közöny szállta meg a magyar nemzetet minden országos ügy iránt, mert azon képviselőktől, — kik választási programjukat csakis lépésről állították fel, s kiknek első gonduk volt azt semmisnek tekinteni, — nem hallanak egyebet, mint hogy a magyarok száma az idegen nemzetiségekhez képest nagyon esékély, s hogy Bécesel nem lehet boldogulni, és e közönyt növeli napról napra családias, melyen csak akkor vilán keresztül néni kis öröm, ha a tisztelt ház szünetel.

A magyar nemzetnek, ha élni akar, e közönyből ki kell bontakozni, s oda kell törekednie, hogy olyan embereket válasszon képviselőjének, kikben akarat is, tetterő is van ez ország népét boldogítani, ekkor visszatér a hit, és a magyar nemzet nem fog örülni a képviselőház szünetelésének.

Az akadémiai nagy jutalommal, mint a F. L.-ban olvassuk, a 2-dik osztály tagjai közül többet Kossuth iratait önjajtká kiüteteni.

Montgelás. — A követségi tanácsos ur viselt dolgainak letevezése nagyon kelemetlen hatást keltett Bécsben. Montgelás egy bécsi főberczegnek „jajpajtas”, s ha lehetne, szeretne kitussolni a dolgot. Az esettel különben meg egyre foglalkozik a sajtó.

Még egy keretlen szó.

IV

De elég is lesz ebből ennyi. Arról egy huszem, sikerült neki felvilágosítást nyújtanom, hogy az egységes középiskola nem agyrem, sot sokan, sok helyt foglalkoznak vele s ha minden jel nem csal, előbb utóbb meg is valosul a gymnasium némi atalakítása által. Azt sem bizonyította be még eddig senki, hogy a debreczeni realiskola valami tenyes jövőnek meggyezője. En tehat batran félben hagyhatom a katonában is hosszúra nyult vitát. Csak még egy, szintén a közökt. miniszter VIII-ik jelentésében foglalt megjegyzésere hívom fel az érdeklődők figyelmét: „Feltuno tény — így szót a jelentés — a realiskola felső osztályai népességének nagy aránytalansága az alsóbbakéval szemben. Mig az 1-8-os osztályt összesen 1362 növendék kezdi, a VIII-at csak egy negyed részök összesen csak 369 végzi s még e szám is apad az érettségi vizsgalatra atók s az azon képesítést nyerők számában. Az ekép a realiskolából kimaradók egy része atmegy a gymnasiumba, még jókorán megakarnva fordítani a szekere rufját; de ez a kisebb rész. A nagyobb rész egészen lelép a tanuló pályáról, miután 11—15 éves korat iskolában töltötte. Így neki a középiskola az ismételő iskolát pótolja s mindenesetre rendesebben és többet tanul a közép iskola négy alsó osztályában, mint tanulna a majd mindentű rendezetlen állapotban levő ismételő iskolázatásban. Ez tehát magában véve még nem volna aggasztó jelenség. De minél később történik a tanuló pályára e félben hagyása, sokaknál már a V. és VI. osztály bevégezése után; ammal kevesebb kedvvel lép a fiú az iparos vagy gazdálkodó pályára; soknak élete elzúlna, elégtelenség lesz; szaporodik a féltanult preletariatus stb.”

Nem akarok ez idezethez reflexiókat fűzni, bár a thema szerfelett kecségető. Így is könnyen azt kerdezni van-e a feltehtők való vitanak helye egy felekezeti

egy. és helyes volt-e az első cikksorozata mas lapokban között ellenveleménye ket ismet itt venni tárgyalás alá? Igaz, a realiskola nem teletezeti iskola, de egy isk. közlönynek *) sem az a feladata, — ha ugyan meg akar felelni nevenek — hogy mely halgatásba merüljön olyan dolgok felett, melyek mint azon hazának intézményei, melyben a teletezet is el, sokszoros emutkezésben vannak magának a felekezethek is számos érdakevet, még ha az a közlöny letagadna is magáról azt a hivatást hogy kötelessége olvasóinknak a tanügy mezején törtentek felől lehetőleg minden oldatu tajekezast nyújtani.

A realiskolák kérdése országszerte égető napi kérdéssé notte ki magát s ép ez időben, mikor még felekezeti realiskolák allitása is szóba hozottat, kétszeres kötelessége volt a lapnak tehetése szerint tisztázni a kérdést, ha azt nem tekintenénk is, hogy mig Debreczen lakossága oriasilag túnyomo szamban reformatus lesz, minden oly dolog, melyet e város egyetemese tesz, kell hogy érdekelje magát a ret. felekezettel. S ez talan okaul szogalhatna annak is, miért tereltem én vissza ismét e lap hasábjaira s mas helyen felvett vitát. Azt hiszem, hogy mivel nem polemiet akartam írni, nem személyekkel s apró tévedésekkel bibelödni, hanem magát e tárgyat tisztázni jobban, mint első közleményemben sikerült, elkerülhetetlen kötelesség volt ezt azon lapban is megfontnem, melyben e kérdés tisztázásával először megpróbálkoztam; kötelességem volt onmagam s kötelességem e lap olvasói iránt. Ez szolgáljon — ha valanonnán szüksége merülne fel — eljárásom indokolása gyanánt.

Békési Gyula.

A mezőúri lelkesválasztás ügyében

következő nyilatkozatot tettük:

Miután a mezőúri ref. lelkes választaskor minden erőködésük daczára is, csak 63 szamra vergődhetett ellenfeleink; a közönség és az egyházi felsőbb hatóság félrevezetése végett, jónak látták több lapban azt állítani, hogy Turgonyi Lajos lelkes urat csak azon 276 egyháztag ohajtja lelkészül, a ki a választaskor rea szavazott, és a választaskor közbe jött sok akadály miatt meg nem jelenhetett többi választó pedig nem akarja, hogy ő legyen a mezőúri ref. gyülekezet lelkipasztorja. Mi aláirasi ivekert bocsátottunk ki, a mikben felhívtuk a választásra jogosítottakat, hogy azok, a kik Turgonyi Lajos urat akarjak egyedül lelkészünek, de elháríthatian akadályok miatt rea nem szavazhattak, nevék aláírásával jelentsék ki ebbeli akaratukat. És miután ezen aláirasi ivekre a 2397 választásra jogosított egyháztag közül már eddigel 1600-on felül irtak alá, jöllehet, még az aláirasi ivek mind vissza sem jöttek; úgy Turgonyi Lajos ur érdekében, mint hirsorsosaink jóirnevének és különösen az igazság érdekében erkölcsi kötelességünknek ismerjük ezt nyilvánosságra hozni, kérve igen tisztelt szerkesztő urat, sziveskedjék ezen nyilatkozatunkat becses lapja legközelebbi számában közvözenni.

A papválasztásra jogosítottak nevében több választó. (Következnek az aláirások.)

A regále-jog csonkítás kérdése.

(Vége.)

Ok azt mondják: nem azok pártolándók, a kik rombolni jök csak; hanem azok, akik alkotni bírtak. Bűntetlenség tehát a kihágók érdemük szerint, akkor nem lesz szükség közösgyi adó kivetésére; mert a mint elégséges jövödelmi forrasul

*) E cikk először a „Protestáns Hírlapban” jelent meg, s erre vonatkozik az előzete.

11. évfolyam.

U R. ... 4 szer jelenik meg havon minden jelentékeny husás belláris átmetetben könyvisszamaradottakat, vagyis annélfogva az értékekkel

gy postaküldéssel ... 12. ... a címnek és utolsó posztó pénz beküldése legjobb (499)

zakgatásban stb. szenednek, asosabb szer ajánlható. Miért Kivonat” című minden rak- ... kaphatórópíratból ki- ... Expiler való folyton- ... alati meg a legüdültébb esegnyulas állott be. A Pain- ... mindben házbán nélkülözhe- ... 70 kros ügyben kapható ... nben dr. Róthsehnex W. ... úrnál s csaknem minden na- ... gyógyászteráiban.

a gyári jelvényvel, a ... „horgonnyal” ellátott ... er a valódi! a horgony ne- ... menyek kivétel nélkül után- ... nek bevasárlású órukn, s ... sajtó biztonsága érdekében ... gúli mint nem valódiakat ut- ... szilyenszereket.

TKOZÁSI JEGYEK.

4% TISZAI ... rsjegyekre ... zletben a napi arfolyam sze- ... rit hozzáadásal egyszer s ... (egy tehat 13 részlet ara ... és utórészlet 5/4.) ... részletnek lefizetése biz- ... rjatszájogát, a legközelebbi ... 15-iki húzáshoz!

00.000 ft. levonás nélkül, ... nyermény 110 ft., emel- ... kedik 120 ftig.

átz sorsjegyek fonyer. 21,000 ft ... ea egy általunk kiadott ... zási jeggyel nyere- ... t.

A MERCUR Wollzeile 13. ... hivatalának váltóüzlete

ajeladás.

Basági tanintézet pallagi ... an 1881. január első nap- ... va naponként mintegy ... tej kisebb és nagyobb ... en ogész évre szerződé- ... és pedig a téli hóna- ... 10), a nyári hónapokon ... krjával literenként, ház- ... a. Venni szándékozők az ... gatóság irodájában, Pé- ... végén, vagy a gazdasági ... llagon, jelentkezhetnek.

nyitot-
an ta-
n las-
g. Erős
z tét
szik-
benne,
Két
ira.

szolgált a mi atyáink idejében: ugy elég-
séges jövedelmi forrásul fog szolgálni ezen-
tul is.
Igy gondolkozván a természet rendi
szerént — mondom — a hajdu polgárok,
és nem csak így gondolkozván, hanem így
is nyilatkozván: az előjárásnak nem
maradt egyéb fenn, mint ismét folyamo-
dással járulni a t. belügyminiszter urhoz,
ujjalg az említett statutumnak megerősíté-
sért eszedzni, és egy hónappal ezelőtt egy
tisztességes küldöttség jelent is meg. Ná-
násról a t. belügyminiszter ur előtt, elé-
terjesztvén egy felszerelt folyamodványt,
hogy a kívánt célt elérhesse, tudommal
még nincs elintézve a beadott kérvény.

Ezen kívül Hajdumegyét is megke-
reste az előjárás, hogy a hajdu városok
ezen vesztelgetett ügyét tekintve véve
tegyen törvényes lépést orvoslás iránt, en-
nek következtül Hajdumegyének ezen kér-
vénye, a mely most felolvastattott, és a
mely tárgyalás alatt van. Hajdumegyé jól
ismervén a hajdu városok jövedelmi viszony-
nyát, de érezvén azt is, hogy a megyei
functiók sikerrel nem haladhatnak elő, ha
a községi előjárások által nem gyamo-
littatnak: pártolándónak mondotta ki Ná-
nás város kérését, és kérvényében a me-
gye akként nyilatkozik, hogy a jog, mely
fenáll, megtartandó levén mindaddig míg
törvényesen meg nem szüntetettük: bizto-
sítására a fokozatos pénzbírság lesz leg-
inkább mrgállapítható, és eszedzik a tisz-
telt haz elott, méltóztaték intézkedni az
iránt, hogy a fokozatos pénzbírság megál-
lapítására törvény alkotassék.

En is azon nézetben vagyok t. ház,
hogy ha már van törvényesen nyert és
birtokolt jogunk, míg az fenáll, míg azt
törvény nem töli el: addig az államnak
mellőzhető kötelessége azon lenni, hogy
annak értékesége minden módon biztosít-
tassék. (Helyeslés a szélső baloldalon.)
Ennélfogva egyáltalán nem lehetek meg-
elégedve azon határozattal, vagy ha úgy
tetszik: határozati javaslatl, melyet a
kérvényi bizottság előterjesztett: mert hiszen
ezen határozati javaslat Hajdumegyé kérvé-
nyének tárgyat egy szóval sem érinti.
A kérvényi bizottság meglepő azzal,
hogy épen azon határozati javaslatot,
mondja Hajdumegyé kérvényére, a melyet
mondott az előbbi 3 szám alatt Borsod-
megye kérvényére, holott Borsodmegye
mást kért, mint Hajdumegyé, Borsodmegye
azt kérte, hogy szüntessék meg a regale
máltányos megváltás utján. Hajdumegyé
pedig azt kéri, hogy míg méltányosan meg-
váltatnék: tartassék fenn annak értéke
minden lehet módon; mert nem volna
tisztességes politika az állam kormány-
részéről: engedni esorbíratni értékét a
fenálló jognak azon számításból, hogy an-
nál olcsóbban lehessen később megváltani.
(Helyeslés a szélső balon.) Minthogy tehát
én meglegedve a kérvényi bizottság je-
lentésével nem vagyok: bátorodom egy
határozati javaslatot a tisztelt házban aján-
latba hozni, mely eképen szól:

„Ezen kérvény azzal tétetik át a bel-
ügyminiszterhez, hogy terjesszen a képví-
selőház elé, még ez álléssak folyamán
oly törvényjavaslatot, mely az italmérsi
regale jövedelmezőségének, a visszaélések
elleni biztosítására addig, míg a regale
átalában törvény által szabályoztatik, ha-
tályos és elegendő eszközökről gondoskod-
jék.” (Helyeslés a szélső balon.)
T. ház! Ajánlom e határozati javas-
latot annál is inkább, mert ha elfogadatik,
nemcsak a hajdu városok előjárásá-
gának, hanem az ország mindazon városai

előjárásainak is érdeke fog érintetni
általa, melyek ily községi regale jövedel-
méből tartják fen magukat; sőt javára fog
szolgálni ez a javaslat mindazon egyes
birtokosoknak is, kik regale jogbirtokukat
saját házuk és családjuk fenntartására szol-
gáló segédeszköznek tekintik.
T. ház! azon hat év óta, hogy sze-
rencsém van a tisztelt házban igénytelen
tagja lenni, most második ízben emelek ké-
rést a t. ház előtt. Az első kéresemnél,
melyet a volt hajdu kerület épségben fen-
tartásáért emeltem volt, nem valek sze-
rencsés. Engedje meg a t. ház élvezhet-
nem azon örömet, hogy ez igazságos ké-
resem meg fog hallgattatni. (Elénk helyes-
lés a szélső balon.)

Gazdasági levelek.

III.

Hogy „Magyarország istentől megál-
dott föld, tejfel és mézrel folyó Kanában,”
s hogy többek közül csak a folyók és
tavainkban, halaknak bősége” stb., vagy
mint állították, hogy a Tiszának több a
hala, mint a vize, oly frásosok, melyeket
hallani jól esik ugyan mindannak, ki ha-
zaját szereti, de a kiabrandulás utána
annál keserűbb, mert mindjárt belátjuk,
hogy ez csak a képzelődő elmeszeretett,
hogy úgy mondjam, kedvenez kifejezése,
mert sajnos, de a dolog valóban éppen el-
lenkezőleg kezd mutatkozni. Különösen a
halászatnál áll ez ellenkező tétel, mert
napjainkban a statisztikai adatok tanúsága
szerint — a halak apadására aránytalanul
nagyobb, mint volt csak a legutóbbi
mult évtizedekben is, a midőn az évi hal-
termelés 1.500.000 mázsa között váltako-
zott, 24—25 millió forint érték képvisel-
tével.

Nézünk mest már, hogy e fontos ter-
melési águnk, az utóbbi években észlelt
hanyatlása, mely okok által idéztett elő,
s nem volna-e mód vagy eszköz, melylyel
ezt okot ellensúlyozni vagy tán megszünt-
tetni is lehetne.

Erre nézve mindenképp egy halá-
szati törvény — halászat-rendszabály élet-
beléptetése volna ohajtandó. Mestersége-
sen kellene halakat tenyészteni s avval a
folyókat, tavakat benepesíteni, akár ál-
lami, akár pedig magán uton — a gazd.
egyesületeknél felállítható „halászat szabá-
ly”-ok által. Kívánatos volna, hogy a
berbeadott folyók vagy tavakból a halak
kiégása szabályoztassék, s olyan halak,
melyek fiataláguk és kicsinyiségük foly-
tán alig adnak hasznat a halásznak —
kifoghatók ne legyenek, határozatának meg
a tulajdonos részéről, hogy mely aprók
lehetnek csak a halak szemei, s az ez el-
len vétők szigorúan büntetessenek. — E
szabály pontos megtartásával eleje vétet-
nék a fiatal halak okatlan pusztításának,
mellyel a gazda csak önmaga és halászata-
nak előnyét biztosítaná. A halak apadá-
sánál okul hozatik fel az erdők pusztítása
és méltán, mert miután a hegyoldalakokat
és sziklacsucokat horító fak eltűntek, ki-
vágattak — nem maradt ott több semmi,
mely megakadályozta volna, hogy a lero-
hanó vizár a földet le nem mossa s mi-
után a víz folyásában mindég ragad föld-
det, kavicsot, iszapot magával, természetes,
hogy azt a patak vagy folyóba is
magával viszi, mely először a folyó medr-
rét felkavarja, másodsor az elhelyezett
petéket nemcsak háborgatja, hanem meg
is semmisíti.

Ezen eset mindannyiszor ismétlődik,

a hányszor nagyobb esők, záporok állnak
elő. S miután a lefordított föld, kavics a
folyó medrét emeli is, természetes, hogy a
víz folyton kevesedik, s így a száraz év-
szakokban nyáron, több mint, bizonyos,
hogy kiszárad, télen pedig különösen a
patak, melyek befagy, mely két körül-
mény közül az egyik is elegendő arra,
hogy nyáron a patak, s télen a halak tel-
jesen elpusztítsassanak. S miután tudjuk,
hogy a hó és eső a felhőkből származik,
melyek lehulló vize a földet eltöltvén,
abban lesziváro, áthaladja a köszikák
repedéseit is, míg oly ép szikla vagy szí-
vós agyagrétegre akad, mely azt egyene-
sen való lehaladásában gátolja; ekkor a
víz itt összegyűlt s ha kellőleg alkalmas
ponton találhat — lassanként folydogál és
így forrás képződött, mely éltető erejét a
felhőkből, a felhők pedig különösen a ki-
gőzölő erődésekből veszi. Természetes,
ha az erdőt kipusztítjuk, akkor elpusztí-
tottuk a forrást is, melyekből a patakok
származnak.

Mások ok, mely a halak számát nap-
ról-napra apasztja, a vizek szabályozása
és a folyók tisztításában rejlik; melyek a
halakra nézve aztán kártekonnyak, hogy
általuk az ivóterek pusztítottak el s a
halak folytonos nyugtalanságban vannak
kitéve. Ellenésége még a halak tovább te-
nyésztésének a gőzhajózás, mely tudvale-
vőleg végig süpri a folyam mindkét part-
ját, épen ott, hol esetleg hal-petek lehet-
nek lerakva. Bár ez nem tenne jelentéke-
nyebb kárt, miután oly folyamokban, me-
lyeken gőzhajók járnak, ritkán vagy ép-
pen nem petézik a hal, mert ivás idején,
még a nagy folyóbeliek is a csekélyebb
benőtt helyeket keresik fel, hol a pete
kikelésére alkalmas viszonyok adva van-
nak. Káros a haltenyésztésre, hogy min-
denféle tisztatlanság a folyamba öntetik,
mely a vizet megfertőzti és sokszor mint
mérgező anyag termékek halat elpusztít.

Végül több elenséges körülménye-
ket, mint gátakat, zsilipeket és gyarakat,
továbbá az emlősök, madarak, rovarok és
ragadozó halak pusztításait elhallgatva —
legnagyobb elensége a haltenyésztésnek
maga az ember, mert tekintet nélkül az
időre, tekintet nélkül a halak korára és
nagyására — lojtonosan pusztítja azo-
kat, s minthogy törvényhozásilag nincs
gondoskodva a halak védelme, tenyészése
és halaszatáról: mindenkinek tetszésétől
függ, azok bármily mérvű pusztítása.

Szobonya Bertalan,
főbírd. t.

Külföldi szemle.

(—) A hatalmak mindnyájan bele-
egyeztek, hogy választott bíróság döntson
a görög-török határ fölött. Bíróság van
mar, de a pörös felek nem akarnak hoz-
zá folyamodni, mert nem bíznak igazság-
szeretetésben, talán hatalmában sem.
A végrehajtás kérdése különben a
hatalmak egyetértését is nagyban fenye-
geti, habár elvben elfogadnak az új eszmét.
Elvben talán a porta és Görögország is el-
fogja fogadni ezt a javaslatot, de a vég-
rehajtásig vagy megbeszélésig sok minden-
féle állomáson fog megállapodni ez ügy.
Angliá válságos idöket él. Bent
az irlandi kérdés, kint a boerok lázadása, a melyek
csak akkor méltányolhatók teljes mérvben,
ha figyelembe vesszük, hogy e za-
varokba titkon Amerika keze is bele jár.

— Örült távozzon ön!
— Ne tüsszön el Helén, mert nem
élem azt túl, én nem hiszem, hogy ne ma-
radt volna szívében egy kis érzelem irán-
tam?
Helén megindultnak látszott.
— És ha maradt volna is, — rebegé
— szabad-e azt ki mondani? távozzon
Dezso, távozzon! mert érzem, hogy gyenge
leszek!
— Oh! angyalom! Istennöm! min-
denem! — kiálta Dezso atólve a szép
özvegyet, — látom, hogy szeretsz! ne tüssz
el, ne! hiszen szívünk együtt érez, életünk
egygyé van forva. — S megcsókolta a resz-
kető nőt.
Ez most mint egy magához térve
gyengeségből, ellökte Dezst, s aztán zo-
koga rebegé:
— Menjen hát Dezso! látja hogy
megfeledkeztem magamról, önnek neje van!
— Oh, — sohajtott Dezso. — Miért
emliti ezt mindig.
— O közöttük akadályt képez!
Dezso megtörte hajta le fejét, még
nem volt annyira, hogy nejeitől az elva-
lás eszébe jusson, Helén nem akarta a
szót ki mondani, csak oda vinni a dolgot,
hogy ezt Dezso önmagától tegye meg.

Az Egyesült Államok kormányja, ha
nyiltan nem is lép fel a tengeri kereske-
dés terén, egyetlen félelmes versenytársa
ellen, de titkon körörfendve nézi sőt ta-
lán támogatja is az Anglia gyöngítésére
irányuló törekvéseket. Legalább erre mu-
tatnak a fegyver szállítmányok, és azon
körülmény, hogy az ir-liga tagjai Amerika
gyámolítását Nyiltan hirdetik. Ide juttat-
ta Angliát Gladstone búcsú politikája.

A boerokról. — A boerok, kik
Fransvaal tartományban az angolok ellen
föllázadtak, a „Kepe Francz” értesítése
szerint, kitűnően fel vannak fegyverezve,
kiterjeszték, edzett voltak közmondás szer-
tű. A leggyesebb lövők és legjobb lova-
sok közé tartoznak a világban. Az ellen-
séggel látványban lesznek lovakra, lo-
vakra, felöltöznek, lovakat majd nem lovagol-
tatnak. Nagy előnyük az angolok felett,
hogy nem szorulnak nagy élelmezési kész-
letre. Egy drb. biltong (napon szartott hus)
a nyereg kárába elhelyezve bőven ele-
gendő nekik több napra.

Fővárosi hírek.

(A Verhovay-Majthényi pár-
bajtygben) a budapesti kir. feny.
törvényszék tegnap hirdette ki a kir. tá-
bíri ítéletet. A kir. táblának ez ügyben
hozott ítélete tudvalevőleg helyben hagy-
ja az első bírósági ítéletnek a büntetés
kiszabására vonatkozó részét, ellenben az
abban kimondott fogságbüntetést államfog-
házra változtatja, mihez képest Majthényi
Izidor báró 6. Vevohay Gyula pedig 2 heti
államfogházra ítéltetett. Az ítélet kihir-
detése után Verhovay kijelenté, hogy két
heti halasztást ítélt ellen nem felelbezz s a
kir. tábíri ítéletben megnyugszik; büntet-
tésének megkezdésére nézve azonban két
heti halasztást kért. Az ügyész a halas-
tás megadását nem ilenzi, másrésztrol pe-
dig Majthényi újbóli megdétetését kéri.
A törvényszék Verhovayt a kért két
heti halasztást megadja s felhívja, hogy
büntetésének megkezdése végett jövő évi
január 11-én reggeli 9 órakor a törvén-
széknél jelentkezzék. Majthényi az ítélet
meglialgatása végett újjól meg fog idéz-
tetni.

(Cs a ló.) Getler József barsi mol-
nár panaszkodik a magyar állam-
sütón a fővárosba érkezvén, a pályaudvar
közlelben egy ismeretlen férfi csatlakozott
hozza, ki magát Kovacsak nevezte, s
kérté őt, hogy mivel nála csak 100 frt
van, egy kis tartozása kiegyenlítésére ad-
jon kölcsön 20 frtot. Ha a városba er-
keztek, majd pénzt felváltja s azonnal
megfizeti tartozását. A tapasztalatlan vidé-
ki ember átadta a 20 frtot, aztán megü-
dultak együtt a városba. A dohány-utca
és országút sarkán a esaló azt mondta
emberünknek, hogy várjon rá míg a kö-
zeli dohányos boltban egy pár szivart vesz,
azzal elittán a zsidó templom udvarában
és többé nem is látta színet se a barsi
molnár.

Debreczeni színnáz.

Kedden, decz. 28-ikán adatott: „A
női harc,” vigj. 3 felv. Irták Seribe és
Legonvé.
A francia vizjátékok jellemző tulaj-
donai közül kevés olyasmi van e darab-
ban, mi a figyelmet huzamosabb ideig le-

Még több ideig volt Dezó Helennel,
s midőn elváltak, megígérte Helén, hogy
a nyarat K—n fogja töltetni, hol ha meg
engedi meglátogatja, de csak mint barát
s ha a szerelmet előhozza örökre zárva
lesz előtte ajtaja.
Geröfi nyugodtabban tért haza. Lelke
már elveszté régi tisztaságát, kétségbe-
let, s neje előtt jó kedvet, szerelmet mu-
tatott, hogy bűnös érzelmét eltitkolja.
Giza azt hitte minden szava igaz s
boldog volt.
D—falván új élet kezdődött. Midőn
Geröfi s neje lement nyaralni, kedves ven-
déget fogadtak ugyan, de Darozsi s az
orvos gyarkorta voltak ott, sőt Gerö a ven-
molnár is nem egyszer meglátogatta őket.
Ez öreg embert Dezso különösen szer-
rette s bizalmas volt hozzá, s nem egyszer
felkereste málmában is, s esudálkozott azon
hogy ilyen művelt ember mért vonultat
el ennyire a társadalomtól.

Dezso szenvedélyes gazdává vált s
majdnem a nap minden részét a mezőn és
az erdőbe tölté.
(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Az élő férj özvegye.

— Elbeszélés. —
Irtá: Szalatnay László.
(Folytatás.)
Elnátározták D—falvára utazásukat.
Néhány nap maradt a készülésre.
Dezso még egyszer akarta látni He-
lén.
Eiment a színházba, de ez este az
özvegy nem jelent meg.
Másnap Dezso a Szerémi lakására
ment, mint egy öntudatlanul, de már nem
birt szívén uralkodni.
Bejelenté magát.
Helén elfogadta.
Sápadtan remegve lépett be a szép
özvegy szobájába.
Helén szomorúan, de nem hidegen
fogadta:
Kézét nyújtá neki, mit Dezso égő aj-
kaihoz szoritott.
— Jó napot — mondá Helén, — mi-
nek köszönhetem az ön megemlékezését?
— Helén! — rebegé Dezso, — nem

haragszik reám? Ki oly nyomorult voltam,
hogy megtántorodtam, és elvetém magam-
tól a valódi boldogságot.
— Uram! feledjük a multat, önnek
neje van, kit szeret! kivel boldog! én nem
haragzom, nem is haragudtam önre, sőt
örülök boldogságának, bár szívem megtört,
de elég nekem, ha ön boldog.
— Ne beszéljen így! ne tegyen örül-
tét, én még most is önt szeretem!
— Uram! — kiálta Helén büszkén
felegyenesedve, — megörült ön? mit be-
szél előttem szerelméről? ön, kinek neje
van, nekem, kit esofosan elhagyott!
Geröfi térdre borult, megfogva He-
lén kezét, csókjaival és könnyeivel borítá.
— Örült voltam! — zokoga.
— Bevalja tehát? s nem piral ön-
maga előtt?
— Ne kiozzon Helén! elég boldog-
talan vagyok én így is.
— Nem vagyok részese boldogtalan-
ságának, sőt ön tett engem is azzá.
— Oh! Helén ha tudná mennyire
szeretem önt.
Bebizonyította már feledjük el egy-
mást, ön térjen vissza nejehez, s boldo-
gítsa szerelmével azt.
— Csak önt szeretem Helén!

köthomé; bonyodalma
sánitűten; a cselekmé-
deklentül végződik.
hább nevezhető voln-
szött szellemes e s e v-
játéknak.

Az előadást a H
val grófnő) és a Lina
Leona) átgondolt, kivá-
gondall áttanulmányo-
fokozatos sikerrel k-
szerti alakítása tette
kessé. —
Prielle vendég
is láttunk oly könnyű
gancziával s elragadó
ni szinpadunkon, mi-
ent ez estén.

A szerelemből el-
ravaszgatót oly szer-
ban mutatta be, hogy
nyilt jelenetben is me-
rért lehetlen elismere-
annál is inkább, mi-
társalgási szerepkörbe
gyobb szinpadj bravo-
Lanczi Ilka me-
az est hősnője mellett
nyilvánításában. Meg-
végig lebilincselte a
midőn pedig öntudat-
tének holléte, e jelen-
magaslatra emelked-
ösztönten gratuláltak.

A férfi szereplők
retet mondatának.
Sz. Nemeth (G
ség zajosan megtapsol-
— véleményünk szerit
zott volt.
Lovasi (Montrig
szalon szerepekre; u
beszede darabos, s e
tudta, a mi annyiban
ben a szinlapon e sze-
kijelöive.

Hesvi (Thavign
volt; s ezzel — azt hi-
mondottunk.
Szerdán, decz.
le *, tragédia 5 felv.
Helén előadása
lett, mint a mai volt,
hozzám” virág a tarsu-
Mandoki (Hami
megpróbálkozik e kö-
Hamletjéről szerény-
izben volt már alkalm-
dani, s most csak azt
ma is az maradt, a
val és elonyveivel egy-
hatást illeti, ma is bo-
tányos jelenetekben, de
nultnyan — az első-
kivéve — ma sem v-
tasan.

Törökne Ophelia
közönségünk előtt, s
áll a tökéleteshez.
Közönség kis sz

UJDONS

* Uj lap Deb
az előzetési felhivat-
helyébe utjvokor meg-
professzus lapra, mely
szor fog megjelenni,
kesztésében, Bekési G.
Géresi Kálmán főisk.
dése mellett. A lap k-
vagy tanügyi vezérci-
egyház és tanügyi tere-
értésítéseket egyházi
ról s mőküdesekről, s
egész évre 4 frt. fél-
késji Gyula tamar urho
ajánljuk az új lapot a
figyelmébe.

* Petöfi egy a
meg a napokban egy
ahova rég idö óta sü-
a kollegiumbóli diáko

A gözfavágó

meglekedo mákközlés.
Minden egyes öt fát szakított módon
a pálya udvarból a gözfavágóhoz külön el-
a felhívást, a bármilyen szpóra kivánatuk
felvételre, a halmoz szállítási és ottan
kiszáraztatás, mely mindezt beértektetni fo-

nyitot-
an las-
g. Erős
tört
szik-
benne,
Két

Egyesült Államok kormánya, ha nem is lép fel a tengeri kereskedés ellen, egyetlen felmérés versenyfarsangon körülvendve nézi sőt támogatja is az Anglia győngyítésére törekvésüket. Legalább erre mutatogya szállítványok, és azon ny, hogy az illiga tagjai Amerika kását nyitán hirdetik. Ide juttat-
at Gladstone böles politikája.

boerokról. — A boerok, kik a tartományban az angolok ellen ak a Rept. Franer- érteslése künöen fel vannak fegyverezve. K. edzett voltak küzmondás sze- gyesebb lovok és legjobb lova- re tartoznak a világon. Az ellen- lóvalban leszóknak lovaikról, z. lovsók majdnem mindig talál- zóknak lovaikra és tova vagtat- gy elonyok az angolok felett, szorúknak nagy élelmezési kész- r. dr. bitong (napon szarított bus) kapába elhelyezve bőven ele- kik több napra.

Fővárosi hírek.

Verhovay-Majthényi pár- benti a budapesti kir. feny. ek tegnap hirdette ki a kir. tab- t. A kir. tabellának ez ügyben hite tudvaleg helyben nagy- r. bírósági ítéletnek a büntetés r. vonatkozó részét. ellenben az mondott fogságúntetést államfog- lóztatja, mihez képest Majthényi r. 6. Verhovay Gyula pedig 2 heti zára ítéltett. Az ítélet kihir- s. Verhovay kijelenti, hogy két g. ítélet ellen nem felelvez s a ítéletellen megnyugszik; bünte- megkezdésére nevé azonban két szást kért. Az ügyez a halasz- tást nem ilenzi, másrésztől pe- nyen újóli megidézéstet ker. s. Verhovaynak a két két szást meg adja s felhívja, hogy nek megkezdése vegett jövő évi ten reggeli 9 órakor a törvény- tenkezzék. Majthényi az ítélet atása vegett újól meg fog idéz-

sa 10.) Getler József barsi mol- szolja, hogy a magyar állam- avozása érkezve, a pályaudvar r. ügy ismeretlen férfi elszakított a magat Kovácsnak nevezte, s hogy mivel nála csak 100 frtos sz. tartozása közevítésére ad- s. 20 frtot. Ha a városba er- megid pénzét felváltja s azonnal tartozását. A tapasztalatlan vidé- tatolta a 20 frtot, aztán megü- gytt a városba. A dohány-utca r. sarkán a csalo azt mondta nek, hogy varjon rá míg a kö- nyos bolton egy pár szavát vez, ut a zsidó templom udvarában h. is látta szinet se a barsi

Debreczeni szinnáz.

Idén, dec. 28-ikán adatott: „A sz. vig. 3. felv. Irták Szerbe és rancia vigjátékok jellemző tulaj- z. keves olyanai van e darab- gyelmet buzamosabb ideig le-

több ideig volt Dező Helennél, elváltak, megígerte Helen, hogy K-n fogja tölteni, hol ha meg meglátogatja, de csak mint barát szerelm előhozza örökre zárva e ajtaja. — r. nyugodtabban tért haza. Lelke s. régi tisztaságát, kétszínűve e. elött jó kedvet, szerelmet ma- gy büns érzelmét elitkolja. A azt hitte minden szava igaz s. — falván új élet kezdődött. Midőn nye lement nyaralni, kedves ven- d. Darózi s az akortá voltak ott, sőt Gerő a ven s nem egyszer meglátogatta őket. Reg embert Dező különösen sze- zalmas volt hozzá, s nem egyszer malmban is, s esudálkozott azon a művelt ember mért vonulhat s a tarsadalmától. s. szenvedélyes gazdává vált s a nap minden részét a mezőn és tölte.

[Folyt. köv.]

köthetné; bonyodalma kevés, az is való- szintűen: a cselekmény lassan indul s érdektelenül végződik; egészen véne inkább nevezhető volna e darab ugyesen szótt szellemes csevegésnek, mint vig- játéknak.

Az előadást a Hunyadi Margit (Autre- val grófnő) és a Láncai Ilka (Villegontier Leona) átgondolt, kiváló dícséretet érdemlő, gondall áttanulmányozott s elejétől végig fokozatos sikerrel keresztülvitt példány- szerű alakítása tette élvezetessé és érde- kessé. —

A Prielle vendégszerelése óta nem is láttunk oly könnyűséggel, fesztelen eleg-anciával s elragadó mimikával társalogni színpadunkon, mint Hunyadi Margit tevő- ért ez estén.

A szerelemből eredő leleményes női ravaszsgot oly szeretetreméltó ábrázolás- ban mutatta be, hogy a közönség játéka- t. nyíl jelenében is megtapolta, mely siker- réért lehetetlen elismeréssel nem adoznunk; annál is inkább, mivel az ilyes, tisztán társalgási szerepkörben egyike az a legna- gyobb színpadi bravouroknak.

Láncai Ilka méltán osztozkodhatott az est hősnője mellett a közönség tetszés- nyilvanításában. Megnyerő alakítása mind- végig lebilincselte a közönség figyelmét; midőn pedig öntudatlanul elárulja szeret- tének hollétét, e jelenetben játéka művészi magaslatra emelkedett; mai sikeréhez ösztönet gratulálunk.

A férfi szereplőkről kevesebb dícsé- retet mondhatunk. Sz. Nemethet (Grignon G.) a közö- ség zajosán megtapolta, habár felfogása — véleményünk szerint — nagyon is tul- zott volt.

Lovászi (Montreigear báró) nem való szalon szereprek; mozdulatai nehézkesek, beszéde darabos, s e mellett szerepét sem tudta, a mi annyiban menthető, a mennyi- ben a színpadon e szerepre Szathmári volt kijelölve.

Hevesi (Thavigneul) ma is Hevesi volt; s ezzel — azt hisszük — mindent el- mondottunk.

Szerdán, dec. 29-én adatott „Ham- le“, tragédia 5. felv. Irtá Shakespeare. Hamlet előadása ilyen apparat mel- lett, mint a mai volt, csakugyan „ne nyujt hozam“ virag a tarsulatra nevé.

Mandoki (Hamlet) minden évben megpróbálkozik e kolozsai szereppel. Hamletjéről szerény véleményünk több ízben volt már alkalomunk bőven eimond- ni, s most csak azt tesszük hozzá, hogy ma is az maradt, a mi régen volt, hibái- val és előnyeivel együtt: a mi a színpadi hatást illeti, ma is bővelkedett játéka hat- asos jelenetekben, de melyekre ható ta- nulmány — az első és második felvonást kivéve — ma sem volt észlelhető alaki- tásán.

Törökne Opheliája szintén ismeretes közönségünk előtt, s meg tan legközelebb áll a tüköleteshez. Közönség kis számmal.

UJDONSÁGOK.

* Uj lap Debreczenben. Vettük az előfizetési felhívást a „Protestans Hirlap“ helyébe újkor meginduló „Debreczeni protestans lapra, mely havonként három- szor fog megjelenni, Tóth Sámuel szer- kesztésében, Bekési Gyula, Gergely Karoly, Gerei Kálmán fők. tanárok közreműkö- dése mellett. A lap közölni fog Egyházi vagy tanügyi vezércikkeket. Értekezést az egyház és tanügyi teréről. Bel- és külföldi értesítéseket egyházi és iskolai állapotok- ról s mokódésekről, stb. — Előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt, mely Bé- kesői Gyula tanár urhoz küldendő. Melegen ajánljuk az új lapot a protestans közönség figyelmébe.

* Petőfi egy adóselelét találtak meg a napokban egy pápai koresmában, ahova rég idő óta sürten szoktak eljárni a kollegiumbóli diákok ebédelni. A dol-

gy történt, hogy egy pénztelen gimnazista hitelbe kért ebédet a koresmárostól, aki a diákadósságok jellemzésére rögtön egész osomó kifuztetlen adóselelét mutatott neki. Az éhes diák véletlen kezébe vesz ilyen adóselelét, s rajta legnagyobb meglepe- tésére Petrovich Sándor aláírását látja. A 15 váltó forintból szóló váltót a pápai ö- képzőkör huszonöt pengő forintért vette meg a koresmárostól.

* Anette Essipoff asszony, a vilá- gághírű zongoraművész, mint értesültünk, a jövő hóban városunkban hangversenyt szándékozik adni. Kíváncsisággal várjuk a hangversenyt, mert a külföldi legtekin- télyesebb lapok őt a világ első rangu zong-oraművészének ismerték el s a legszí- gorúbb bírálat is tömjenez az ő műtv- sézetének.

* Elhaltakra rótt hadmentessé- gi díj. Sok helyen vita tárgyát képezte, hogy vajon a fojyo évben július 1-jeje, vagyis a díj esedékességének napja előtt elhaltra kirott hadmentességi díj fenntar- tás-e vagy törölendő? Ennélfogva a pénz- ügyminiszter körrendeletet intézett az il- lető hatóságokhoz, melyben kimondja, hogy ha hiteles halotti bizonyítvánnyal igazol- tatik az elhalálozás, a díj mindig törölendő.

* Tisztviselő egyesületi ügy. — A debreczeni tisztviselők önszégelyő egye- sületének t. tagjait ezennel felkértem, hogy Kunz József és tarsa, Schwarcz M., Gyútrky Sándor jelenleg Pongrácz Géza, Holvay Gyula és Lofkovits J. urak ízteléből ne- tan kezükél levő kifuztet számlákat, íztetek szerint külön-külön összefuetez- s minden egyet az illető tag nevével el- látva, a szerződésileg kikötött százelek felvétele vegett, 1881. január hó 6-án hoz- zam beküldeni, vagy egyleti helyiségünk- ben átadni sziveskedjenek. — Debreczen, 1880. decz. 30. Az ügyvezető igazgató.

* Az orsz. m. képzőművészeti tarsulat által f. hó 15-én megjegett nagy sorsolásnak nyerceményjezke szerkesz- téségünkben ismét megtekinthető bárki ál- tal. —

* Felhívás. A debreczeni nöegylet által 1881. év jan. 22-én jótékony célra tartandó alarozs táncvigalombra a meghí- vők már szétküldtétvén; ha legjobb akarat mellett is, találkoznának olyanok, kik ily meghívókat nem kaptak volna, — és erre igényt tartbanak, — tisztelettel fel- kéretnek, hogy a netaláni tévedés helyre- hozatala vegett, Márton László nöegyleti penztárnok urnál, szent-anna-utca 2266. sz. saját házában fordulni sziveskedjenek. A bárendező-bizottság.

* A népszámlálás városunkban és területén jövő jan. hó 2-án veszi kezdetét. A népszámlalást teljesítő agynökökről a következő kimutatást vettük:

A.) A belvárosban Hatvan-utczában: Bekéssy László gazd. tanár, Török Gábor gazd. tanár, Szabó József var. tisztviselő, Zalay Márk keresk. tanár, Fábjan L. Mór keresk. tanár, Futó Mihály real isk. tanár, Piribauer Alajos realisk. tanár, Szabó Péter seged néptanító, Boros Ferenc seg. néptanító, Papp Péter seg. néptanító, Báthori István seg. néptanító, Gyulai Karoly ügyvéd, Ra- deezki József v. biztos.

Péterfia-utczában: Herzeg János néptanító, Dávid Mi- hály néptanító, Lada Sándor néptanító, Orvényi Vilmos realisk. tanár, Zimmer- man Gyula realisk. tanár, Pápai Pál real isk. tanár, Beznér Frigyes realisk. tanár, Gelenczey Pál realisk. igazgató, Tüdös Jó- zsef városi tisztv., Kiss Karoly városi tisztv., Szathmári Karoly v. irnok, Káposz- tas Imre s. néptanító, Gyapai István s. néptanító, Jobbágy János v. biztos.

Csapó-utczában: Stáhl Ede, Miskolczi János pépt., Nagy Ferenc ügyvéd, Márton Imre ügyv.,

Kovács József ügyvéd, Öry Sámuel var. tisztv., Nánássy Imre v. tisztv., Szilágyi Sámuel Tisza biz. hiv., Katona István v. biztos, Ujfalusi István ügyvéd, Tóth Karoly népt., Kiss Lajos népt., Szikszai Imre s. népt., Bacse Péter ügyvéd, Simonffy Ist- ván ügyvéd.

Czegléd-utczában: Tikos Imre mérnök, Erdélyi István v. tisztv., Sütő József népt., Kiss András s. népt., Csúrka János v. tisztv., Berényi Gábor v. tisztv., Halász Imre v. biztos, Budaházi István v. irnok, Kémeri József v. irnok, Csapó István v. irnok, Papp István v. tisztv., Halassi Péter v. irnok, Zengei János pénzügyi hiv., Hoffman Sándor pénzügyi hiv., Kiss Orbán Imre var. tisztv., Medgyesi Lajos v. tisztv., Hubai Bálint v. tisztv., Csathó Pál v. irnok.

Varga-utczában: Tóth László néptanító, Pápai János néptanító, Kursineczki László néptanító, Nagy Karoly fők. elemi tanító, Péntek Ferenc néptanító, Doma Gyula fők. elemi tanító, Patay Lajos fők. elemi tanító, Bay József fők. elemi tanító, Sáfár László néptanító, Zong János s. tt., Tóth Lajos s. tt., Tóth Albert fők. elemi tanító.

Piac-utczában: Ember István ügyvéd, Kóbor Kornél pénzügy számtiszt, Bekéssy Péter népta- nító, Szűcs Kálmán Tisza b. hiv., Loog János Tisza b. hiv., Dr. Schwartzer Vik- tor gazd. tanár, Lovassy Karoly var. tisztv., Szathmári Mihály var. irnok, Scheit József var. biztos, Gyory Kálmán var. tisztv., Ka- derasz Gábor v. biztos.

B.) Külösfégekben. Bátori Imre, A. Nagy Gábor, Horog Pál, Agoston János, Hradina László, Betos Lajos, Beszler János, Tasnádi István, Zivuska József, Vertessy István, Ungvári István, Gántner Ferenc, Nemeti Sándor, Simonffy János, Szabo Miklós, Harangi György, Svidl György, A. Nagy József, Körner Gyula, Orosz István, Gyulai József, Ungvári József, Dely Mátyas, Beszler La- jos, Medgyaszai Sámuel, Itab László, ifj. Borbély János.

C.) Felfüvizsgáló bizottsági tagok. I. Belvárosban, Hatvan-utczában Boezkö Sámuel th. főjegyző, p. utczában Beke Mihály arvaszki unok, csapo-utczában Laky La- jos tanácsnok, czegléd-utczában Barcsay István tanácsnok, varga-utczában Hanke Leo tanácsnok, piacz-utczában Vertessy Ist- ván tanácsnok.

II. Külösfégekben. Körner Adolf főkapitány és Csáki Gergely tanácsnok.

* Becsukta az egész rendőrsé- get. Lugason nemrég egy fiatal csavargó lanyt fogtak el. A furfangos lánynak azon- ban mar az első éjjel sikerült börtönéből megszökni. De ezzel még nincs vége a dolognak. A szökevény, mielőtt kerekelt oldott volna, elesente a városháza kulcsát, bezárta kivülről a kaput s ezzel együtt vándoruttra kelt. Képzeltetni minő volt a rendőrség meglepetése, midőn másnap reg- gel a városházán becsukva látta magát s a lugosi csendnek és rendnek öreit csak a szabad királyi város lakatosmestere sza- badította ki börtönükből.

* Részletes napfogyatkozás lesz holnap. Az égi tűnemény déltan 1 óra 6 perczkor kezdődik, 2 óra, 50 perczkor éri el a tetőpontját, s 4 óra 34 perczkor végződik. E napfogyatkozást Észak-Ame- rika keleti részén, Észak-nyugati Afrika- ban, közép- és dél-nyugati Európában fogják láthatni.

* Páris legszebb asszonya. A boulevardi előkelő Mavéházak legkompe- tensebb, s legszigorubb pályabírái meg- egyeztek abban, hogy Páris legszebb asz-

szonya jelenleg Gautherau asszony egy ott idész bankár neje. Nagyon természe- tes, hogy a bírák, ezt a többi nst által legkevésbé sem helyeselt határozatot kény- telenek titokban tartani. Most Gautherau asszonyé a szépség legelső díja, még pe- dig nemcsak elragadó bájaiért, hanem folyton egyenlő vakító fényű öltözeteért is. Különösen sokat emlegettek egy ruháját, melyet az amerikai bankár neje elragadó kacérsággal viselt. Képz-ljünk magunk- nak egy zaphirkék plüshebből készült tu- niquet, melynek nyitott elején arany sár- ga, aczélekék gyöngyökkel ékített betét volt. Ugyan oly szövötből volt a kalap és muff, mely utóbbinak két végéből aransárga plush kandikált ki, míg az első két aransárga, lecsingló struez tollal volt díszítve.

* Sylvester-estély. Az „Europa“ kávéház bérleje az év utolsó napján tré- fás sorsjátékkal egybekötött Sylvester-estélyt rendez. Minden látogató 3 ingyen jegyben fog részesülni, melyek játszanak. — Ez estén Vilmos Lajos sörarsarnok- ban a Magyar testvérek játszanak. — Zsig a Jozi jeles zenekara pedig a kis „Bika“-ban fog működni.

* Időjárás, decz. 29. Európában: A nagy légnymás (770 Balkán félsziget- ten van, a depressió (755—760) a conti- nens északnyugati részében van elterjedve. Németországban mérsékelt dényugoti szelek mellett az idő boros csapadékos. A hőmérséklet keveset változott. Az idő ha- zánkban északnyugaton többnyire borult helyenkint vegyes csapadékkal. A délke-leti félben, helyenkint derűs mellett na- gyon keves csapadék volt. Kilitás a jö- vőre: Hazánkban: Az északnyugati na- gyobb félben boros, helyenkint csapadékos idő várható továbbra is; a délkeleti fél- ben helyi derűlések mellett kevés eső várható.

* Rövid hírek. — Dunaföld- váron a magyarosítás érdekeinek elő- mozdítására egyesület alakult. — Zichy Mihály festő Somogyban képviselőnek akarják megválasztani. — Pinyén Sopronmegyeen 776 darab érmet találtak. A muzeumba küldték. — Hemoródon karácsony első napján kisebb földrengés volt. — D éván egy 104 éves ember él, ki még mindig szereti az életet. — Egy kocsis hullajt találták meg egy temes- vari ház istállójában. Berugott állapotban indult a masvilágra. — Veszprém ből két kis gyermek eltűnt. Gyansújtják, hogy „világot látni“ mentek.

* Husárak megállapítva s bejelent- ve 1880. decz. 29-től 1881. évi jan. 5-ig következők! 44 kr kr Szentessy István- nál Rózsater 11 sz. a. és sz-anna-utczai Gyarmati Istvánnal varga-ut: 2238 sz. a. Nagy Mihálynál p-fia utca 970 sz. alatt s végre Rác Lajosnál róza-ter 6 sz. a. Minden többi bejelentett mézarszerekben pedig 46 kr.

* London karácsonya az idén na- gyon siralmasan tñtt ki: sem hozzávaló idő, sem arra szolgáló kedélyhangulat nem volt. A levegő keilemetlenül fulladt, s az utcáék csatakosagát alig lehet leírni. Ka- racsony előestéjén olyan áldatlanos volt a lehángoltság, mintha nem is vig ünnepre, de valami nagy csapás tulesére készült volna; s karacsnykor Londonban mindig vastag leple van már a hónap, s vig zaj- jal, nagy lakomákkal szökta beköszönő- jét tartani ezen mindenek előtt szent tñnep. De a jelenlegi viszonyok között a vigásé- letele majdnem lehetetlen volt. Viszszáson megy a sorja mindennek, meg az idő is cserben hagyta London. Hogy legyen jó kedve az angolnak karacsnykor, midőn az eső szakad, s ép akkor változat sar- tengerré minden utozát, midőn mindenki- nek az utcán van dolga.

Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótuladnos. Debreczen, 1880. decz. 28. KATZ. JAKAB. 506.)

A gőzlavágó

megtevéde miködelését. Minden egyes öl fát szokott módon a pályaudvarból a gőzlavágóhoz külön el- szállítani, bármilyen apróra kivánatik felvágani, a házhoz szállítani és ottan kamrába vagy pinósébe berakani fo- gom; —

2 forint 30 kr. ösres fuvarozási és felvágási munka- díjért Ha a megrendelő az ellenőrzést maga, vagy megbízottja által eszközöli, a díjja a rendőre 4 méterre hirtkott 80- s helyiségekben fogom fel-ragálni és odá- bítan. Megrendelések kitűnő minőségű üllő- és bükfűre, vágott vagy vágatlan álla- potban elfogadnak és pontosan foga- natlanítanak: —

Berger Henrik urnál (Szőchényi-utca 1771.) A légszuszkyár- iróházban és a gőzlavágó telephely. A gőzlavágó felragatom akár Ber- ger Henrik uról, akár a légszuszkyár- nár pedig a városnál vett vagy rendelt fát. — Debreczen, 1880. október 10-án. TRNKA, a „Berger féle“ gőzlavágó kezelője.

Pain-Expeller (Szőchényi-utca 1771.) A légszuszkyár- iróházban és a gőzlavágó telephely. A gőzlavágó felragatom akár Ber- ger Henrik uról, akár a légszuszkyár- nár pedig a városnál vett vagy rendelt fát. — Debreczen, 1880. október 10-án. TRNKA, a „Berger féle“ gőzlavágó kezelője.

Kapható Debreczenben: Dr. Robschnek V. Gyógyászati urnál s csaknem minden nagyobb városi Gyógyásztárban.

Hirdetés.

A főpinczern Teleki-utca sarkán levő árverési és zálogkölcösné Hule- ben (ezelőtt Széchenyi-utca 1762. szám) folyó év és hó 29., 30., 31., délelőtt 11—12 óráig árverés fog tartatni, a hol elszerelek, arany és ezüstmenetek stb. eladásra bocsátat- nak, mire a venni szándékozó kö- zönség és főkép a lejárt ítéltvények bírósági figyelemzetnek azon hoz- záadásai, hogy ha azon tárgyak fenntervezté napig vagy ki nem vál- taltanak, vagy meg nem hosszabbít- tának, eladásra bocsátatnak. Debreczen, 1880. decz. 28.

